Provincie Flevoland
voorzitter van de Bestuurlijke Contactgroep SMWF
Gedeputeerde Gebke van Gaal
Postbus 55
8200 AA LELYSTAD

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum verzending
			maart 2023
behandeld door	**doorkiesnummer**	**bijlagen**	**dossiernummer**
J.J. Kolpa		0	

onderwerp
Strategische Agenda Flevoland

Geachte mevrouw Van Gaal,

De raad van de gemeente Lelystad heeft op 28 maart 2023 de Strategische Agenda Flevoland (SAF) en de Uitvoeringsagenda besproken. De raad heeft ingestemd met de Strategische Agenda Flevoland, deel 1 als een gezamenlijk perspectief Flevoland en de Uitvoeringsagenda onderschreven als een eerste uitwerking van het perspectief en daarmee als start voor een langjarige rijk-regio samenwerking. Graag geven we de reactie en de aandachtspunten mee voor de verdere uitwerking, mede ter bespreking in de Bestuurlijke Contactgroep Samen Maken We Flevoland.

Aansluitend op onze reactie vorig jaar bij de voorbereiding van de Strategische Agenda Flevoland en de Uitvoeringsagenda benadrukken we de SAF te zien als een verbindend kader voor het inbrengen van onze (deels ook bovenlokale) belangen, die Lelystad op verschillende relevante bestuurlijke tafels (MRA, Flevoland, Rijk-regio, Lelylijn, LNL) agendeert. Samenwerking binnen alle bestuurslagen is nodig om de verstedelijkingsopgave van Lelystad te realiseren met oog voor de bestaande opgaven en de ambities in Lelystad als Hoofdstad van Flevoland. Die urgentie willen ook hier nog een keer benadrukken.

De Uitvoeringsagenda rijk-regio is een eerste uitwerking van het in de SAF geschetste ontwikkelingsperspectief voor Flevoland en bevat richtinggevende én aanvullende afspraken die een directe relatie hebben met een verantwoorde groei en opbouw van onze samenleving. Een aantal afspraken vragen om meer duiding, aanscherping en afstemming. Hieronder lichten we deze toe.

<u>De groei van Lelystad</u>
Lelystad werkt met het rijk en de regio (provincie Flevoland) in Lelystad Next Level samen aan de ontwikkeling van een complete en aantrekkelijke stad aan het water. Hierin wordt de combinatie gemaakt van een hoogwaardige stedelijke woonomgeving, dichtbij natuur, met bovenregionale

Gemeente Lelystad
Stadhuisplein 2
Postbus 91
8200 AB Lelystad
14 0320
www.lelystad.nl

aantrekkingskracht en met een sociaal en economisch sterke hoofdstad van de provincie. Hiermee draagt Lelystad bij aan het aantrekken van nieuwe inwoners, de woningbouwversnelling, de groei van de werkgelegenheid. Die bijdrage die Lelystad Next Level levert zien wij niet terug in de strategische agenda Flevoland.
Wij verzoeken u het rijk-regio programma Lelystad Next Level (LNL) en de hierna benoemde onderliggende doelen expliciet op te nemen in de Strategische Agenda Flevoland en de samenwerkingsafspraken met het rijk: met LNL is de groei van Lelystad gericht op minimaal 100.000 inwoners met als perspectief: zelfstandig, sociaal veerkrachtig, duurzaam, aantrekkelijk en economisch sterk. Een levendige en duurzame stad met genoeg ruimte voor recreatie en natuur(beleving) voor eigen inwoners en bezoekers. Lelystad versterkt daarvoor de bestaande stad, in het bijzonder het stadshart en Lelystad-oost en verzilvert de kansen aan de kust met natuurontwikkeling, recreatie en hoge kwaliteit woningbouw. De Warande in de gemeente Lelystad biedt in dat kader ook ruimte voor een forse woningbouwversnelling in Flevoland. Die kwaliteitspuls van de hoofdstad van Flevoland draagt bij aan de provincie als geheel.

Groeien in balans en vitale stad
Lelystad heeft de ambitie om te groeien, waarmee Lelystad een aanzienlijk deel van de woningbouwopgave in Flevoland zal realiseren. Groei kan worden bereikt met ‘kale’ aantallen (kwantitatief), maar Lelystad wil vooral: groeien in kwaliteit. We willen niet alleen stenen stapelen, maar kwalitatieve impulsen genereren en werken aan een samenleving met aandacht voor de maatschappelijke vraagstukken in de stad. De ruimtelijke maatregelen samen moeten bijdragen aan brede welvaart voor onze inwoners. Het (evenwichtig) aandacht geven aan en inzetten op het versterken van de sociale structuren in de stad in samenhang met de economische ontwikkeling draagt bij aan de regionale kwaliteiten op bovenlokaal niveau.

Refererend aan de uitspraak in de SAF dat Flevoland bouwt aan een samenleving benadrukken we dat de sociale aspecten van de leefomgeving moeten worden versterkt. Dit is niet op te lossen met enkel ruimtelijke ingrepen. Het actief werken aan bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezond leven wordt benoemd, maar krijgt geen vervolg in de uitvoeringsagenda. In de SAF zijn vooral de regionale ruimtelijke opgaven te vinden. We dringen erop aan om ook aan deze vraagstukken in het sociale domein richting te geven in de Strategische Agenda Flevoland en het sociaal domein te borgen in Samen Maken We Flevoland. Van belang is dat deze inbedding ook terug te zien is in de governance.

Kustontwikkeling
De Kamerbrief Water en Bodem sturend (25 november 2022) heeft consequenties voor de kustontwikkeling van Lelystad. In de uitvoeringsagenda is opgenomen dat er buitendijks niet wordt gebouwd en er vindt geen nieuwe landaanwinning plaats in het IJsselmeergebied, behalve voor overstroombare natuur.
In het bestuurlijke overleg Rijk regio van 21 december 2022 is nogmaals door de deelnemers onderschreven dat in een nog in te plannen gesprek met bestuurders van de Ministeries van I&W en van BZK en betrokken lokale overheden de ruimte er is om tot concrete afspraken te komen over de ontwikkeling van de kustzone in Lelystad.
In de uitvoeringsagenda is nu opgenomen dat het rijk en de regio in gesprek gaan over lopende projecten, waar de mogelijkheid van buitendijks bouwen onderdeel van is. Dat laat nog teveel ruimte open voor verschillende interpretaties. We dringen er –in lijn met hetgeen besproken is in het genoemde bestuurlijk overleg- op aan de afspraak in de uitvoeringsagenda te herformuleren in:
Rijk en regio gaan in gesprek over lopende projecten, waar de mogelijkheid van buitendijks bouwen onderdeel van is en komen daartoe tot concrete afspraken over de ontwikkeling van de kustzone in Lelystad. Tevens pleiten we ervoor om deze tekst onder te brengen bij het overzicht van aanvullende afspraken en niet (alleen) als onderdeel van de richtinggevende uitspraken.

Aansluitend hierop heeft het Rijk recent besloten dat er voor o.a. de 'Doorontwikkeling Marker Wadden' nu geen reservering wordt gedaan vanuit de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Wel is door het rijk aangegeven dat de mogelijkheid blijft om deze in een latere tranche van de PAGW alsnog te honoreren. We verzoeken de voorbereidingen daartoe in een volgend afsprakenkader op te nemen.

Toekomstbestendige regionale economie

Rijk en regio verkennen de mogelijkheden om de kennisinfrastructuur van de regio te versterken met oog op de beoogde groei in bewoners en economische activiteiten. Dat ondersteunen wij van harte. Rijk en regio streven in Flevoland naar een woon-werkbalans, dat op het nationaal gemiddelde in 2050 komt te liggen van 46% naar 65%. Het onderliggende motief om bij te dragen aan een vitale regio, het versterken van de werkgelegenheid en vermindering van de pendel onderschrijven we. We zien de richtinggevende uitspraak met name als een streven voor de lange termijn. Naast woningbouw vraagt deze ambitie om voldoende ruimte voor werken om werkgelegenheid te laten groeien. Lelystad als sterke stad in de regio draagt hier vanzelfsprekend aan bij, waarbij we in aansluiting op het vorige punt, aandacht vragen voor groei in balans.

Het versterken van arbeidsmarkt en kennisinfrastructuur door een verscheidenheid aan instellingen en organisaties gericht op kennisontwikkeling, kennisverspreiding en kennistoepassing is een gemeenschappelijke urgentie. Ook in de uitvoeringsagenda vraagt dat om samenwerkingsafspraken gericht op het realiseren van een goed geschoolde pool aan arbeidskrachten op alle opleidingsniveaus, die in de economische sectoren aan de slag kunnen gaan en zich binden aan onze stad en regio. Het uitbouwen van lokale MBO en toevoegen van HBO en op termijn WO, aan het onderwijspallet van Lelystad, waaronder techniek, is essentieel voor het duurzaam verbinden van onderwijsinstellingen en bedrijven aan onze stad. Investeren in de kenniseconomie en -infrastructuur is van belang voor een evenwichtige groei van Lelystad en een noodzakelijke voorwaarde om bestaand en nieuw talent een kansrijke ontwikkeling te bieden, bedrijven te laten groeien en kennis, kunde, vakmanschap en vaardigheden in het kader van een leven lang ontwikkelen te versterken. Daarvoor is het voortbouwen op de samenwerking van alle partijen in de triple helix van belang: onderwijs, kennisinstellingen, maatschappelijke organisatie, bedrijven en overheden op alle niveaus.

Nieuwe werkgelegenheid sluit enerzijds aan op de kracht en specifieke kenmerken van de huidige economie. Anderzijds is het de ambitie om te investeren in activiteiten die bijdragen aan (inter)nationale transities en innovaties. De koppelkansen met transitiesectoren (energie, klimaat, circulaire economie, alsook digitalisering) sluiten aan bij het recent vastgestelde Economisch Perspectief Lelystad 2030. We ondersteunen de inzet op deze transities ten behoeve van de toekomstbestendige regionale economie. Aanvullend pleiten wij er voor in de uitvoeringsagenda ook de sterke economische clusters op te nemen en de kansen voor (door)ontwikkeling van deze clusters, i.c. de hoogwaardige logistieke sector en de maakindustrie, alsook de vrijetijdssector te benoemen. Naast natuur is ook de vrijetijdssectoronlosmakelijk verweven met het versterken van vitale en leefbare stedelijke omgevingen. Wij vinden het van belang dat in de afspraken van de 'rollende uitvoeringsagenda' van de SAF ook de vrijetijdseconomie en met name toerisme en recreatie wordt benoemd.
In deel 1 van de SAF is aangegeven dat er in de logistieke sector grote kansen liggen om te komen tot bovenregionale ontwikkeling met een forse economische spinoff, waaronder de Flevokust Haven. In de uitvoeringsagenda missen deze aanknopingspunten. In dit verband pleiten we er voor om ook in de uitvoeringsafspraken met het Rijk hieraan aandacht te besteden in de uitvoeringsagenda rijk-regio, bijvoorbeeld met (een verkenning van) het aanwijzen van Flevoland tot nationaal logistiek cluster. Niet alleen vanuit Lelystads perspectief, ook op regionaal niveau zijn deze clusters en de inzet op hoogwaardige doorontwikkeling daarvan van belang.

Bereikbare steden

Vitale steden zijn ook bereikbare steden. Onlosmakelijk verbonden met de ontwikkelopgave van Lelystad en van Flevoland vraagt de ontwikkeling van levendige, leefbare stadsharten, de bereikbaarheid én toegankelijkheid tot relevante voorzieningen specifieke aandacht. Afspraken met het rijk over o.a investeringen in bereikbaarheid en het oplossen van vraagstukken als dreigende vervoersarmoede bij betalen naar gebruik, energiecongestie, stikstof, etc zijn essentieel in de (versnelling van de) woningbouwopgave zowel regionaal als in Lelystad.

Tot slot

De strategische agenda zien wij -samengevat- als een richtinggevend kompas met een focus op gedeelde belangen en verschillende ontwikkelingsopgaven en de uitvoeringsagenda als een eerste uitwerking van een langjarige samenwerking binnen Flevoland en met het rijk.

Hoogachtend,

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris, de burgemeester,